

Kinh tế Sài Gòn

Tạp chí của UBND TP. Hồ Chí Minh

www.thesaigontimes.vn

Năm thứ 35 ■ ISSN:0868-3344

Số 42-2025 (1.818) ■ 16-10-2025

Giá: 25.000 ĐỒNG



ĐẢNG BỘ THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH ĐẠI HỘI ĐẠI BIỂU LẦN THỨ I NHIỆM KỲ 2025 - 2030

Thành phố Hồ Chí Minh, ngày 13-14-15 tháng 10 năm 2025

TỔNG BÍ THƯ TÔ LÂM:

**Cả nước đặt nhiều
kỳ vọng TPHCM
sẽ trở thành hình mẫu
“siêu đô thị”**



CÂN BẰNG GIỮA RỦI RO VÀ TRÁCH NHIỆM TRONG KINH DOANH DỊCH VỤ KHÁM CHỮA BỆNH

LS. ĐỖ ĐỨC ANH^(*)

Trong thời mà quan điểm hợp tác làm ăn đôi bên cùng thắng (*win-win*) khá phổ biến bây giờ vẫn còn đó những doanh nghiệp chọn lối nhận thuận lợi về phía mình và đẩy rủi ro cho các bên khác. Một trong những hình thức chuyển giao rủi ro thường thấy là bên A lập văn bản thỏa thuận và thuyết phục bên B ký, nhưng ký rồi thì bên B cảm thấy những thiệt thòi khi có tranh chấp.

Ví dụ trong sử dụng dịch vụ của cơ sở y tế, nhiều người bệnh cho hay trước khi được phẫu thuật đã được cơ sở y tế yêu cầu ký văn bản với nội dung cam kết tự chịu toàn bộ trách nhiệm và cam kết không khiếu kiện bác sĩ/cơ sở y tế. Có trường hợp được yêu cầu ký hợp đồng dịch vụ khám chữa bệnh với nhiều điều khoản khá phức tạp được soạn sẵn, mà theo cảm nhận của người ký “đường như nội dung có lợi hơn về phía cơ sở y tế”.

Một số điều cần biết

Luật Khám bệnh, chữa bệnh 2023 không quy định phải ký kết hợp đồng dịch vụ khám chữa bệnh. Việc ký kết hợp đồng dịch vụ khám chữa bệnh sẽ dựa trên cơ sở tự nguyện và thỏa thuận theo quy định của Bộ luật Dân sự 2015. Một số điểm sau đây sẽ giúp người sử dụng dịch vụ khám chữa bệnh tham khảo để có quyết định đúng.

Nếu không ký kết hợp đồng dịch vụ khám chữa bệnh thì sao? Thiết nghĩ đây là việc mà phía cơ sở y tế có thể trao đổi rõ với người bệnh để họ được biết, cụ thể là: nếu không ký kết hợp đồng dịch vụ thì cơ sở y tế có từ chối khám chữa bệnh hay không? Hay nếu không ký thì các bên sẽ thực hiện việc khám chữa bệnh dựa trên bảng giá được niêm yết và quy định của Luật Khám bệnh, chữa

bệnh và các văn bản hướng dẫn. Nếu có đủ thời gian và sức khỏe cho phép, người bệnh cũng có thể đề nghị cơ sở y tế giải đáp các nội dung trên.

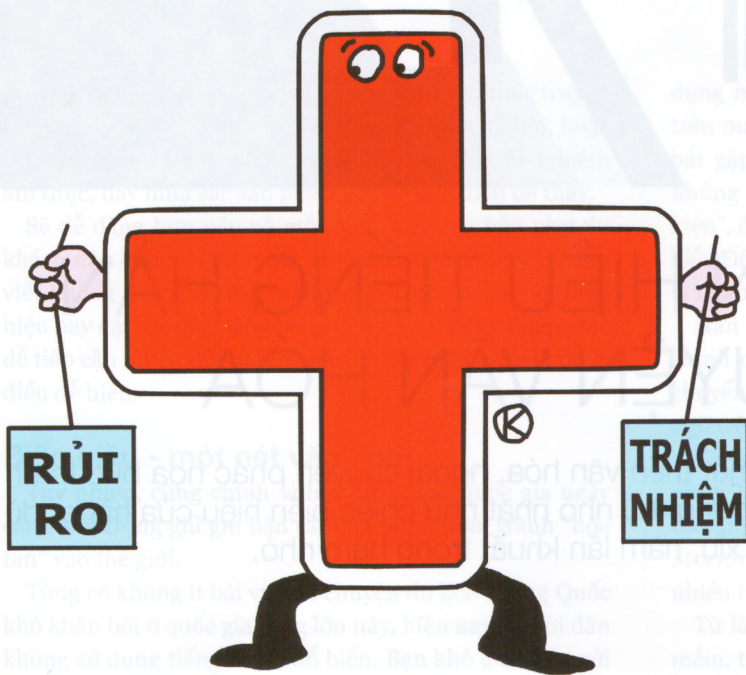
Có quy định miễn trừ trách nhiệm của người hành nghề khám bệnh, chữa bệnh hay không? Có. Người hành nghề khám bệnh, chữa bệnh được pháp luật bảo vệ và không phải chịu trách nhiệm khi đã thực hiện đúng quy định mà vẫn xảy ra sự cố y khoa⁽¹⁾.

Luật có quy định để được phẫu thuật thì phải cam kết tự chịu trách nhiệm không? Không, pháp luật Việt Nam không quy định bắt buộc bệnh nhân phải ký cam kết tự chịu trách nhiệm rủi ro để được phẫu thuật, nhưng yêu cầu sự đồng ý cho các thủ thuật xâm lấn theo điều 65 Luật Khám bệnh, chữa bệnh 2023.

Thông tư 32/2023/TT-BYT của Bộ trưởng Bộ Y tế có ban hành biểu mẫu “Giấy cam kết chấp thuận phẫu thuật, thủ thuật và gây mê hồi sức”, trong đó nêu rõ hai nội dung để người bệnh tự lựa chọn và viết ra, gồm: (i). Đồng ý xin phẫu thuật, thủ thuật, gây mê hồi sức và để giấy này làm bằng chứng. (ii). Không đồng ý phẫu thuật, thủ thuật, gây mê hồi sức và để giấy này làm bằng chứng.

Biểu mẫu này yêu cầu chữ ký của ba bên, gồm bác sĩ phẫu thuật, bác sĩ gây mê và người bệnh. Ngoài ra, biểu mẫu này không có nội dung nào buộc người bệnh phải tự chịu trách nhiệm về các tổn hại về sức khỏe, không có nội dung nào buộc người bệnh phải cam kết không khiếu kiện⁽²⁾.

Trong trường hợp người bệnh vẫn ký cam kết tự chịu trách nhiệm, không khiếu kiện thì cam kết có hiệu lực không? Để trả lời câu hỏi này thì cần làm rõ trong quá trình ký cam kết, người bệnh có hoàn toàn tự nguyện hay không?



Các cơ quan quản lý Nhà nước nên rà soát để đảm bảo các cơ sở y tế sẽ áp dụng thống nhất và đồng bộ các văn bản cam kết, hợp đồng, và đảm bảo không có nội dung nào được thêm vào trái quy định, làm mất cân bằng giữa quyền được chữa bệnh của người bệnh, và quyền được miễn trừ trách nhiệm của cơ sở y tế.

Người bệnh có được thỏa thuận với cơ sở y tế trước khi cam kết không? Khi ký thì người bệnh ở vào tình trạng thể chất và tinh thần như thế nào? Và rất nhiều nội dung liên quan khác.

Tuy nhiên, có một số quy định cần lưu ý là văn bản cam kết (có bản chất là giao dịch dân sự) có thể rơi vào trường hợp vô hiệu nếu không đáp ứng được điều kiện “hoàn toàn tự nguyện” hoặc nếu người xác lập không nhận thức và làm chủ được hành vi của mình⁽³⁾.

Hậu quả nếu người bệnh từ chối ký cam kết? Đây là nội dung mà cơ sở y tế nên hướng dẫn cụ thể người bệnh, và người bệnh cũng có thể đề nghị cơ sở y tế giải thích những nội dung sau: (i). Giấy cam kết có được cơ sở y tế thêm vào những nội dung bên ngoài biểu mẫu được quy định hay không? (ii). Theo quy định của pháp luật, nội dung nào người bệnh phải cam kết? (iii). Nội dung nào người bệnh có thể lựa chọn cam kết hoặc không cam kết?

Qua quá trình trao đổi hai chiều như vậy, giúp cho các bên có thể hiểu nhau hơn, để nhanh chóng hoàn thiện các thủ tục giấy tờ và chuyển sang giai đoạn điều trị bệnh. Khi người bệnh đã tới bệnh viện với tinh thần sẵn sàng tuân thủ các nghĩa vụ của người bệnh theo luật định (như nghĩa vụ tôn trọng, chấp hành quy định, và chi trả chi phí⁽⁴⁾), thì

cả cơ sở y tế và người bệnh nên ưu tiên hơn hết là việc khám chữa bệnh.

Thay lời kết

Thật khó có thể bảo đảm rằng 100% trường hợp các bên đều đạt được đồng thuận chung. Khi đó, bản thân người bệnh nên đánh giá tình trạng sức khỏe của mình để nhanh chóng đưa ra quyết định. Nếu như đã xem các nội dung biểu mẫu “Giấy cam kết chấp thuận phẫu thuật, thủ thuật và gây mê hồi sức” ban hành kèm theo Thông tư 32/2023/TT-BYT của Bộ trưởng Bộ Y tế, thì có thể dựa vào đó, để khi ký cam kết ghi rõ những nội dung mình đồng ý.

Ở một góc nhìn khác, các cơ quan quản lý nhà nước nên rà soát để đảm bảo các cơ sở y tế sẽ áp dụng thống nhất và đồng bộ các văn bản cam kết, hợp đồng, và đảm bảo không có nội dung nào được thêm vào trái quy định, làm mất cân bằng giữa quyền được chữa bệnh của người bệnh, và quyền được miễn trừ trách nhiệm của cơ sở y tế.

⁽¹⁾ Công ty Luật TNHH Global Vietnam Lawyers

⁽²⁾ Điều 42.1 Luật Khám bệnh, chữa bệnh 2023

⁽³⁾ <https://thuvienphapluat.vn/phap-luat/ho-tro-phap-luat/mau-giay-cam-ket-chap-thuan-phau-thuat-thu-thuat-va-gay-me-hoi-suc-01bv2-theo-thong-tu-322023ttby-136369.html>

⁽⁴⁾ Điều 117, 122, 128 Bộ luật Dân sự 2025

⁽⁵⁾ Điều 17 Luật Khám bệnh, chữa bệnh 2023